

Folkepensionisternes indkomst og formue 2016

Tabeller og figurer

Ældre Sagen
December 2018

Ældre Sagen udarbejder en række analyser om ældre med hovedvægt på en talmæssig dokumentation. Hovedkilden er Danmarks Statistik, enten Statistikbanken eller udtræk fra et indkomstregister, der bygger på en 30 % stikprøve af befolkningen, som Ældre Sagen har adgang til under forskerordningen. Det tilstræbes, at hvert års Ældre i Tal indeholder de nyeste tal om et emne. Der anvendes oplysninger for forskellige år, afhængigt af hvornår statistikker om de enkelte emner offentliggøres. Det tilstræbes, at figurer og tabeller med samme indhold har samme nummer fra år til år. Figurer og tabeller står derfor ikke nødvendigvis i den rækkefølge, de refereres i teksten.

Tabeller og figurer

Boks 1. Opgørelse af indkomst og formue

Det er vanskeligt at give et enkelt billede af pensionisternes forbrugsmuligheder eller levestandard.

Der er pensionister, der har høj indkomst og lav formue, mens andre har lav indkomst og høj formue. I analysen er der ikke gjort noget forsøg på at omregne indkomst og formue til et enkelt mål for "velstand".

Indkomst

Langt de fleste indkomster indgår i den skattepligtige indkomst og er dermed enkle at opgøre, men der er tilskud, der er skattefri, fx boligydelse. Der er også tilskud, der ikke registreres, og derfor ikke kan henføres til den enkelte pensionist, fx helbredstillæg, og der er "lejeværdi af egen bolig", der må beregnes, hvis ejere og lejere, der fx får boligydelse, skal kunne sammenlignes.

Lejeværdien er den, der beregnes af Danmarks Statistik som en procent af SKAT's ejendomsvurdering. Procenten er fastsat med udgangspunkt i nationalregnskabets opgørelse af den samlede lejeværdi. Denne beregning er efter Ældre Sagens opfattelse meget usikker og gør opgørelsen af den disponible indkomst på personniveau for boligejere noget vilkårlig.

Ikke-skattepligtige sociale ydelser, fx boligydelse, der indgår i indkomstregistret, er bruttificeret ved at dividere ydelsen med den gennemsnitlige kommuneskat (inkl. kirkeskat) tillagt bundskat og sundhedsbidrag. En række ydelser, der ikke findes oplysninger om fx helbredstillæg og personlige tillæg, indgår ikke i indkomsten.

Udbetaling af kapitalpension og andre ikke-indkomstskattepligtige pensionsudbetalinger indgår ikke i indkomsten.

Ækvivaleret indkomst: Indkomsten er "ækvivaleret" med OECD's modificerede skala, således at den første voksne tæller med vægten 1, den anden med vægten 0,5 og børn med vægten 0,3. En samlet indkomst på 300.000 kr. for et par svarer således til en ækvivaleret indkomst på 200.000 kr. for hver ægtefælle (300.000/1,5).

Enlige folkepensionister og par, hvor begge er folkepensionister, er opdelt efter den ækvivalerede disponible indkomst, dvs. indkomsten efter skat, således at de 10 % med lavest indkomst er 1. decil., de næste 10 % 2. decil. etc. Medianindkomsten er den indkomst, hvor halvdelen af pensionisterne har lavere, og halvdelen har højere indkomst.

Formue – i denne analyse er Danmarks Statistiks register for formue og gæld anvendt ved opgørelsen af formuen

I Ældre i Tal 2017 Pensionisternes indkomst og formue 2015, blev formuestatistikens oplysninger sammenlignet med opgørelsen af formue på grundlag af SKAT's registrerede formue. Tabeller og figurer baseret på formuestatistikken fik nr. "b". Da den skattemæssige formueopgørelse ikke anvendes fremover, slettes "b" i 2018. Fx skal figur 3.b i 2017 sammenlignes med figur 3 i 2018.

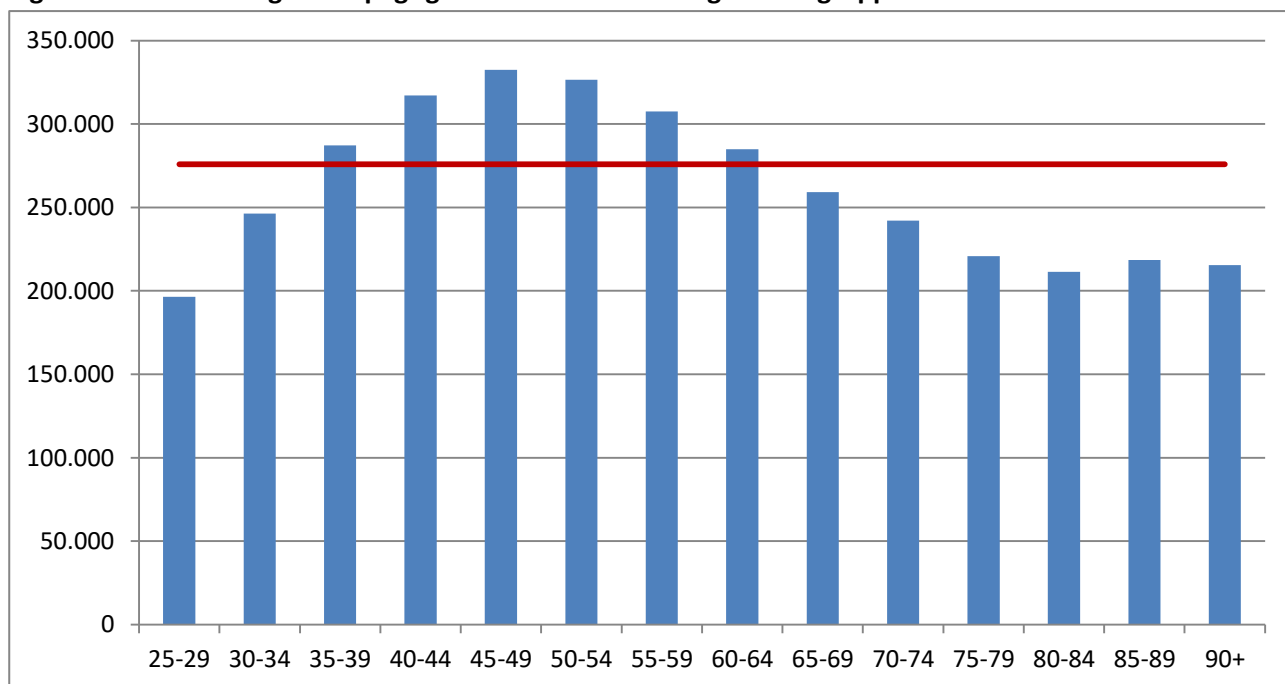
Danmarks Statistiks nye statistik for formue og gæld bygger dels på SKAT's registrerede formue (dog ikke ejendomsværdien), dels på nye indberetninger om den enkelte borgers pensionsformue (inklusive værdien af tjenestemandspension). I formuestatistikken reduceres værdien af pensioner, der beskattes ved udbetalingen, med 40 %.

For fast ejendom indgår værdien af andelsboliger dog uden, at gælden i andelsboligforeninger fordeles og fratrækkes i den enkelte andelshavers andelsværdi og uden, at der er skelnet mellem andelshavere og beboere, der fortsat er lejere. Herudover indgår ejerboliger til en beregnet markedsværdi og ikke til den seneste vurdering fra SKAT (2011-vurderingen).

Værdien af bil og gæld til kommuner i forbindelse med indefrysning af grundskyld og boligydelseslån indgår også i den nye opgørelse af formuen.

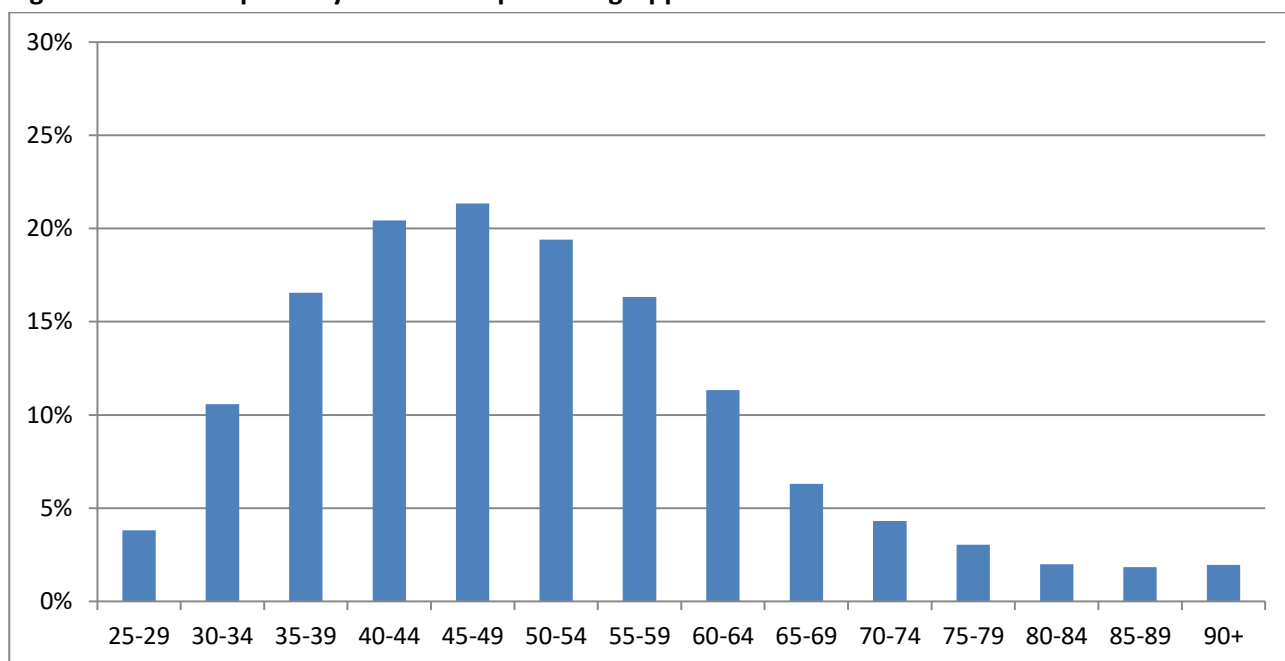
I analysen er formuen for par fordelt med halvdelen af den samlede formue til hver.

Figur 1. Gennemsnitlig skattepligtig indkomst for forskellige aldersgrupper – 2016



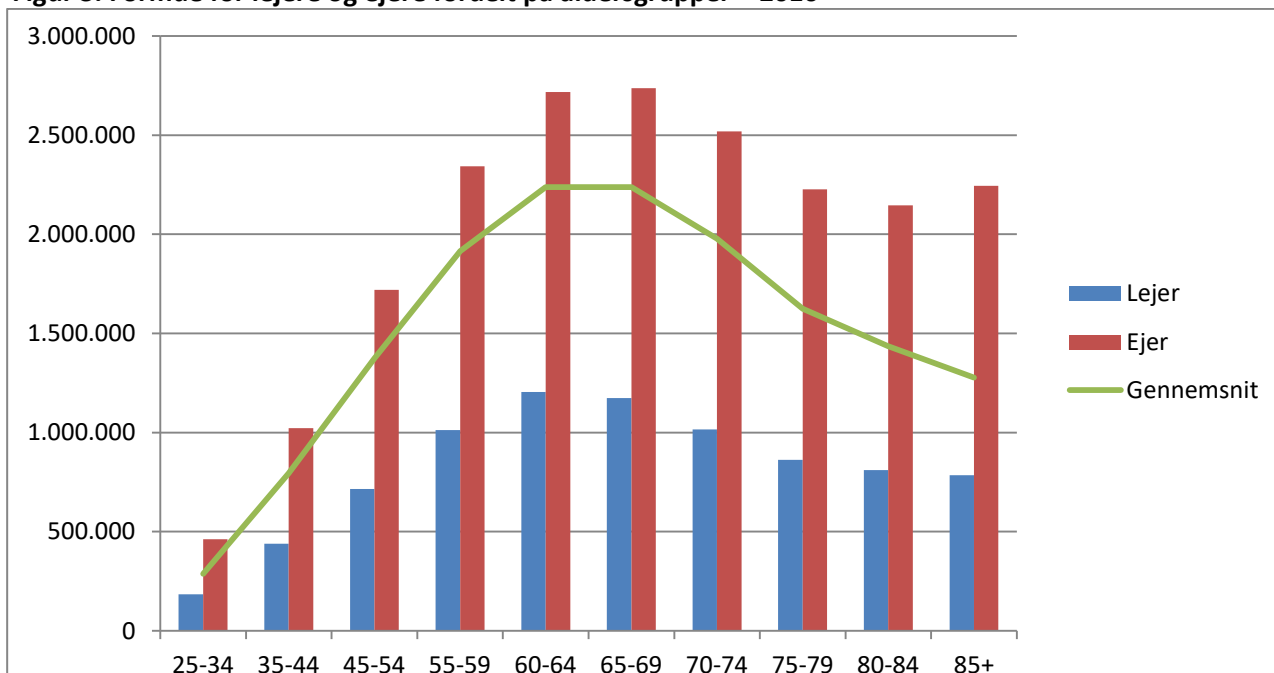
Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks indkomstregister og egne beregninger. Indkomst er opgjort som personlig indkomst+kapitalindkomst+aktieindkomst-ligningsmæssige fradrag.

Figur 2. Andel af topskatteydere fordelt på aldersgrupper – 2016



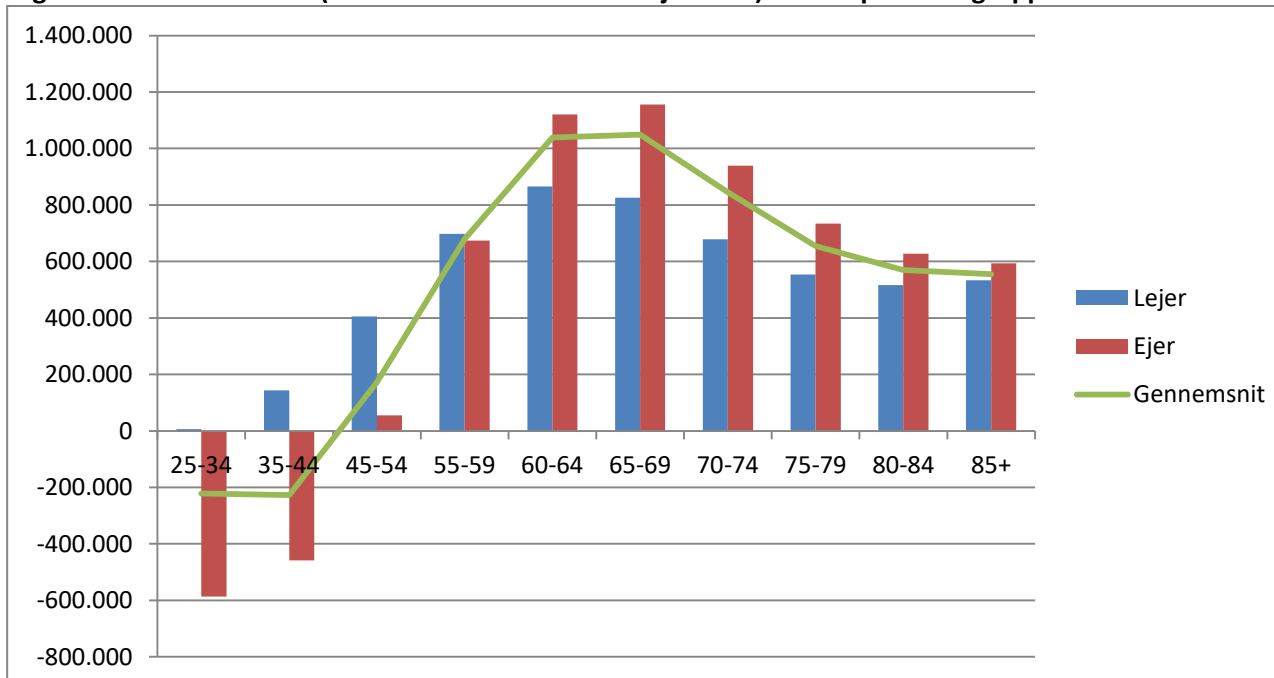
Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks indkomstregister og egne beregninger. Andelen af topskatteydere er beregnet som antal, der har betalt topskat (TOPSKA>0), i forhold til det samlede antal i aldersgruppen.

Figur 3. Formue for lejere og ejere fordelt på aldersgrupper – 2016



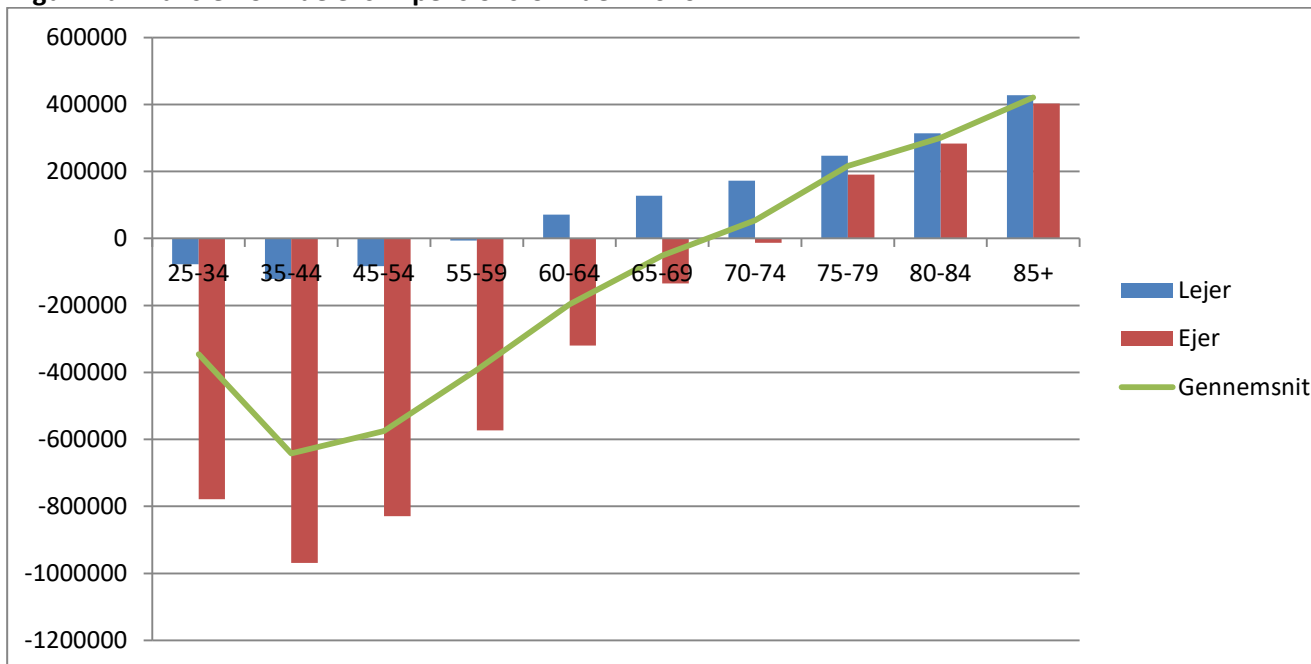
Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks register for formue og gæld. Lejere og ejere er defineret ud fra udlejningsforhold for bopælen, dvs. andelshavere indgår som lejere. Nettoformue er opgjort som alle aktiver (inklusive pensionsformue) minus passiver.

Figur 4. Finansiell formue (formue excl. værdi af fast ejendom) fordelt på aldersgrupper – 2016



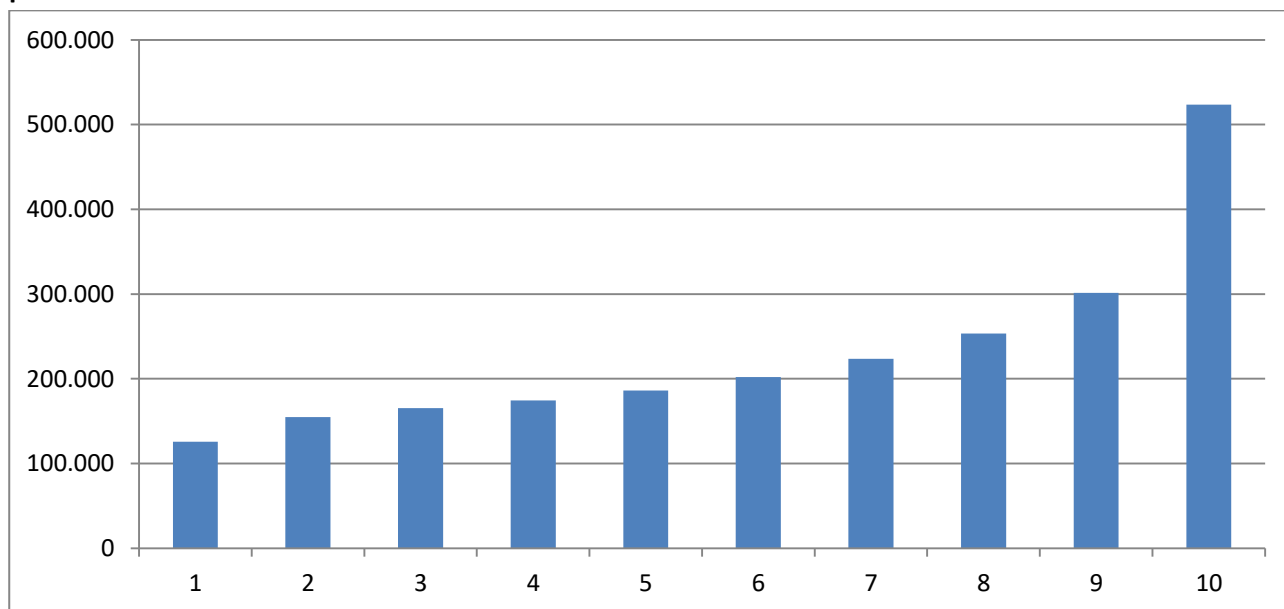
Kilde: Som figur 3. Nettoformue er opgjort som alle aktiver (inklusive pensionsformue) minus passiver. Finansiell nettoformue er nettoformuen fratrukket reale aktiver.

Figur 4.b Finansiell formue ekskl. pensionsformue – 2016



Kilde: Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks register for formue og gæld. Lejere og ejere er defineret ud fra udlejningsforhold for bopælen, dvs. andelshavere indgår som lejere.

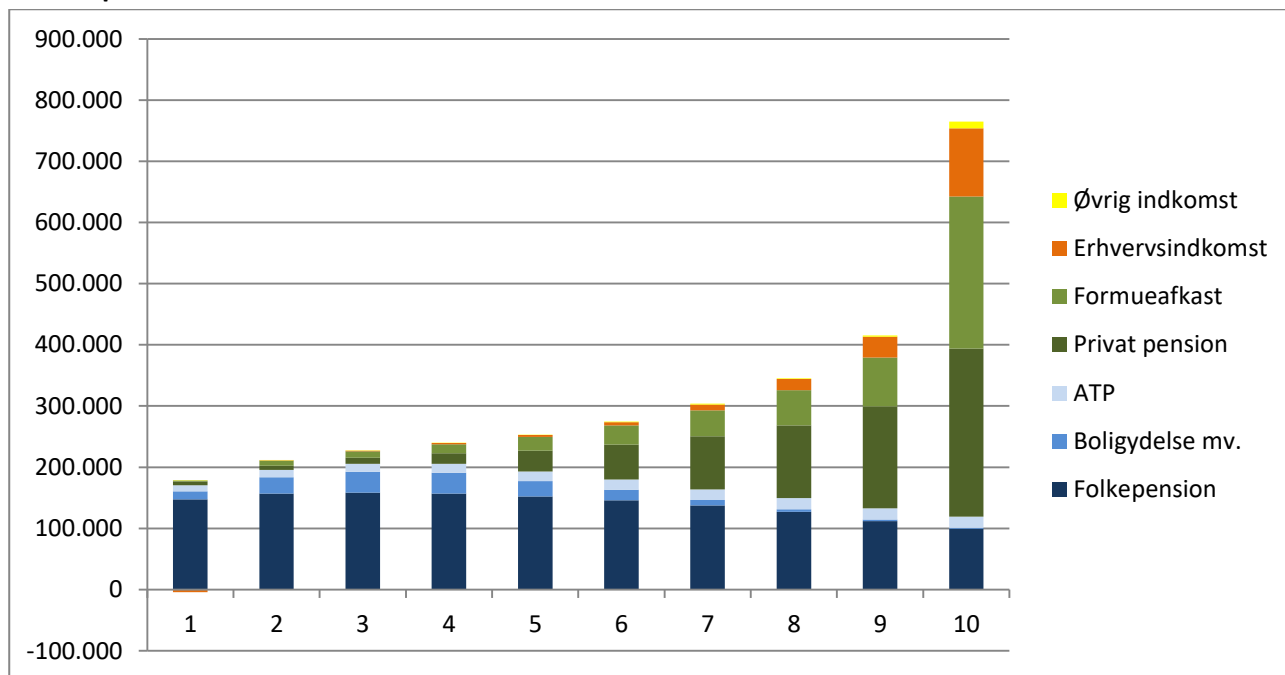
Figur 5. Disponibel indkomst for enlige folkepensionister og par, hvor begge er folkepensionister, fordelt på indkomstdeciler – 2016



Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks indkomstregister og egne beregninger. Disponibel indkomst er opgjort med udgangspunkt i ækvivadisp_13.

Anm.: Ved opdelingen i deciler fordeles folkepensionisterne (enlige og par, hvor begge er folkepensionister) i 10 lige store grupper (deciler) efter størrelsen af deres indkomst. Indkomsten for par er ækvivaleret.

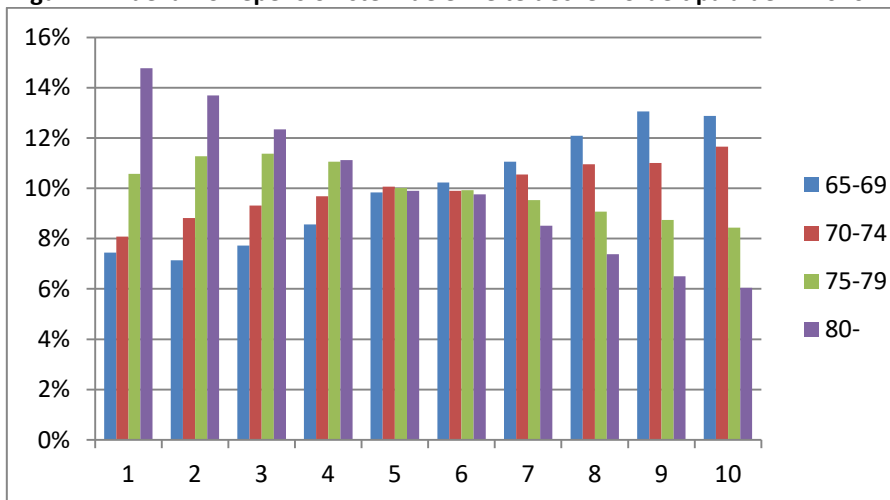
Figur 6. Sammensætningen af bruttoindkomsten fordelt på indkomstdeciler for enlige og par, hvor begge er folkepensionister – 2016



Kilde: Som figur 5.

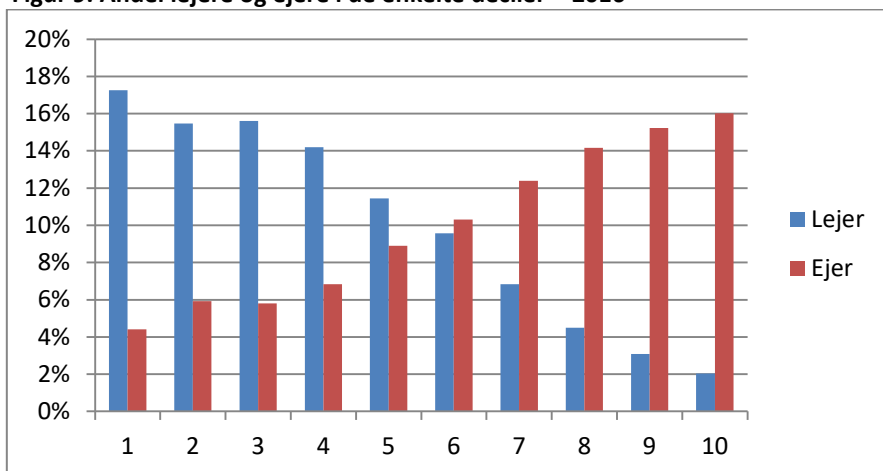
Anm.: Bruttoindkomsten er indkomst før skat, og ikke-skattepligtige sociale ydelser er bruttificeret. De enkelte indkomstkompontener er ækvivaleret, dvs. den samlede indkomst for et par er divideret med 1,5. Det betyder, at folkepensionens grundbeløb for et par, hvor hver ægtefælle kun modtager grundbeløbet, svarer til en ækvivaleret folkepension på 97.000 kr.

Figur 7. Andel af folkepensionister i de enkelte deciler fordelt på alder – 2016



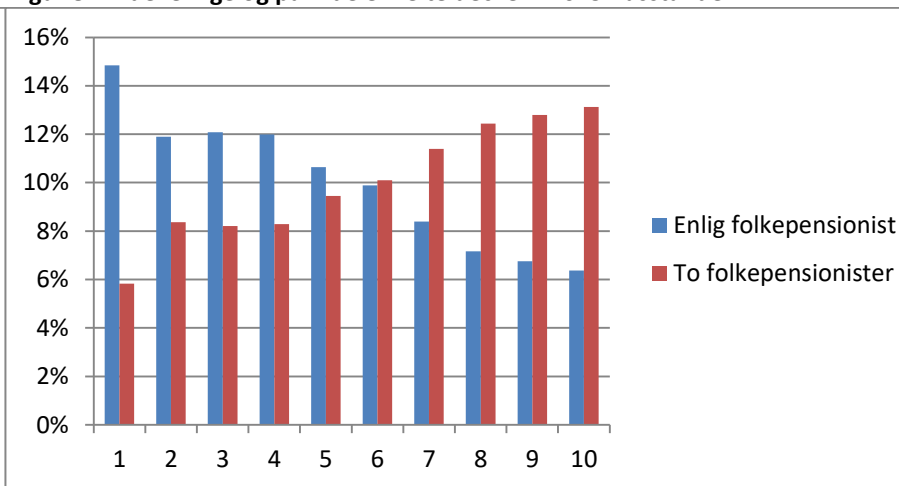
Kilde: Som figur 5. For hver enkelt aldersgruppe summer andelene til 100 %. Hvis andelen for en aldersgruppe er over 10 % i et givet decil, er aldersgruppen overrepræsenteret i det pågældende indkomstdecil.

Figur 9. Andel lejere og ejere i de enkelte deciler – 2016



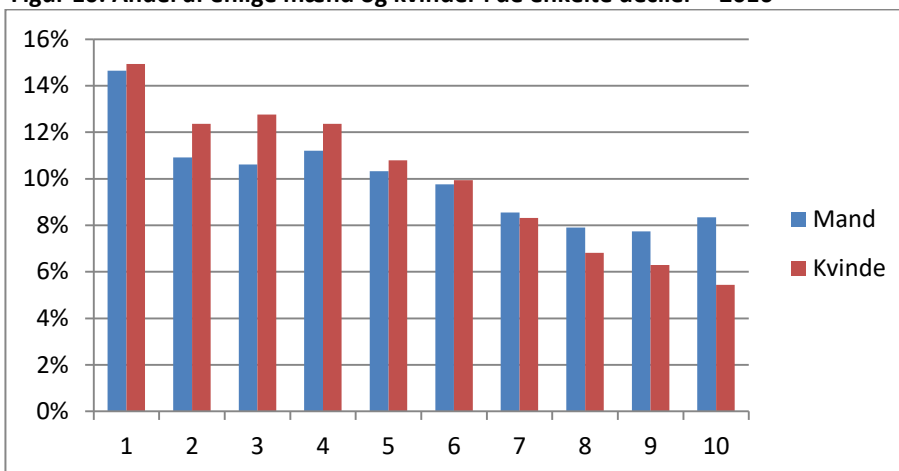
Kilde: Som figur 5. For hhv. lejere og ejere, summer andelene til 100 %. Hvis andelen i et givet decil er over 10 %, er gruppen overrepræsenteret i det pågældende indkomstdecil. Da næsten alle pensionister er fordelt på enten lejere eller ejere svarer summe af søjlerne for lejere og ejere i de enkelte deciler tilnærmelsesvis til 20 pct. point.

Figur 8. Andel enlige og par i de enkelte deciler - 2015 husstande



Kilde: Som figur 5. For hhv. enlige folkepensionister og for par, hvor begge er folkepensionister, summer andelene til 100 %. Hvis andelen i et givet decil er over 10 %, er gruppen overrepræsenteret i det pågældende indkomstdecil.

Figur 10. Andel af enlige mænd og kvinder i de enkelte deciler – 2016



Kilde: Som figur 5. Figuren medtager kun enlige pensionister. For hhv. mænd og kvinder summer andelene til 100 %. Hvis andelen i et givet decil er over 10 %, er gruppen overrepræsenteret i det pågældende decil. Da figuren kun medtager enlige, svarer summen af søjlerne for mænd og kvinder i de enkelte deciler ikke nødvendigvis til 20 pct. point.

Tabel 1. Gennemsnitlig disponibel indkomst og sammensætning af bruttoindkomst for enlige og par, hvor begge er folkepensionister, fordelt på aldersgrupper - 2016

	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-	65+ i alt
	Disponibel indkomst i kroner, afrundet til hele 1.000 kr.						
Gennemsnitlig disponibel indkomst	244.000	240.000	226.000	213.000	208.000	201.000	231.000
	andel af den samlede bruttoindkomst						
Gennemsnitlig folkepension, boligydelse og andre overførsler samt ATP	49%	51%	55%	60%	62%	65%	53%
Gennemsnitlig privat pension inkl. tjenestemandspension	26%	26%	23%	20%	20%	20%	24%
Gennemsnitlig erhvervsindkomst	10%	6%	4%	2%	1%	1%	6%
Kapitalindkomst bortset fra lejeværdi	3%	4%	5%	6%	8%	6%	5%
Lejeværdi	12%	12%	12%	11%	9%	8%	12%
Øvrig indkomst	0%	0%	1%	1%	0%	1%	1%

Kilde: Som figur 6.

Tabel 2. Gennemsnitlig disponibel indkomst for enlige og par, hvor begge er folkepensionister, opdelt på køn, samliv og boligform, fordelt på aldersgrupper - 2016

	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90+	65+ i alt
	Disponibel indkomst i kroner, afrundet til hele 1.000 kr.						
Mænd	243.000	247.000	235.000	225.000	226.000	215.000	239.000
Kvinder	244.000	233.000	219.000	204.000	197.000	196.000	225.000
Enlige	216.000	215.000	208.000	203.000	203.000	199.000	209.000
-mænd	214.000	223.000	220.000	218.000	226.000	216.000	219.000
-kvinder	217.000	211.000	202.000	198.000	195.000	195.000	205.000
Par	262.000	254.000	241.000	227.000	221.000	211.000	250.000
-mænd	263.000	257.000	242.000	230.000	225.000	214.000	250.000
-kvinder	261.000	251.000	241.000	221.000	212.000	204.000	250.000
Lejer	190.000	187.000	180.000	179.000	180.000	185.000	184.000
-enlig	184.000	183.000	179.000	180.000	180.000	185.000	182.000
-par	199.000	193.000	183.000	178.000	176.000	175.000	189.000
Ejer	273.000	270.000	262.000	250.000	253.000	244.000	266.000
-enlig	262.000	261.000	257.000	248.000	255.000	244.000	257.000
-par	277.000	272.000	264.000	251.000	251.000	243.000	270.000

Kilde: Som figur 5.

Tabel 3. Formue opdelt på alder og lejer/ejer – 2016

	Alle			
	25-64-årige	65+årige	Folkepensionister	Enlige og par, hvor begge er folkepensionister
	Gennemsnitlig formue afrundet til hele 1.000 kr.			
Lejer	534.000	960.000	948.000	937.000
Ejer	1.561.000	2.502.000	2.448.000	2.423.000
Andre	463.000	1.404.000	1.397.000	1.365.000
Alle udlejningsforhold	1.133.000	1.868.000	1.828.000	1.780.000

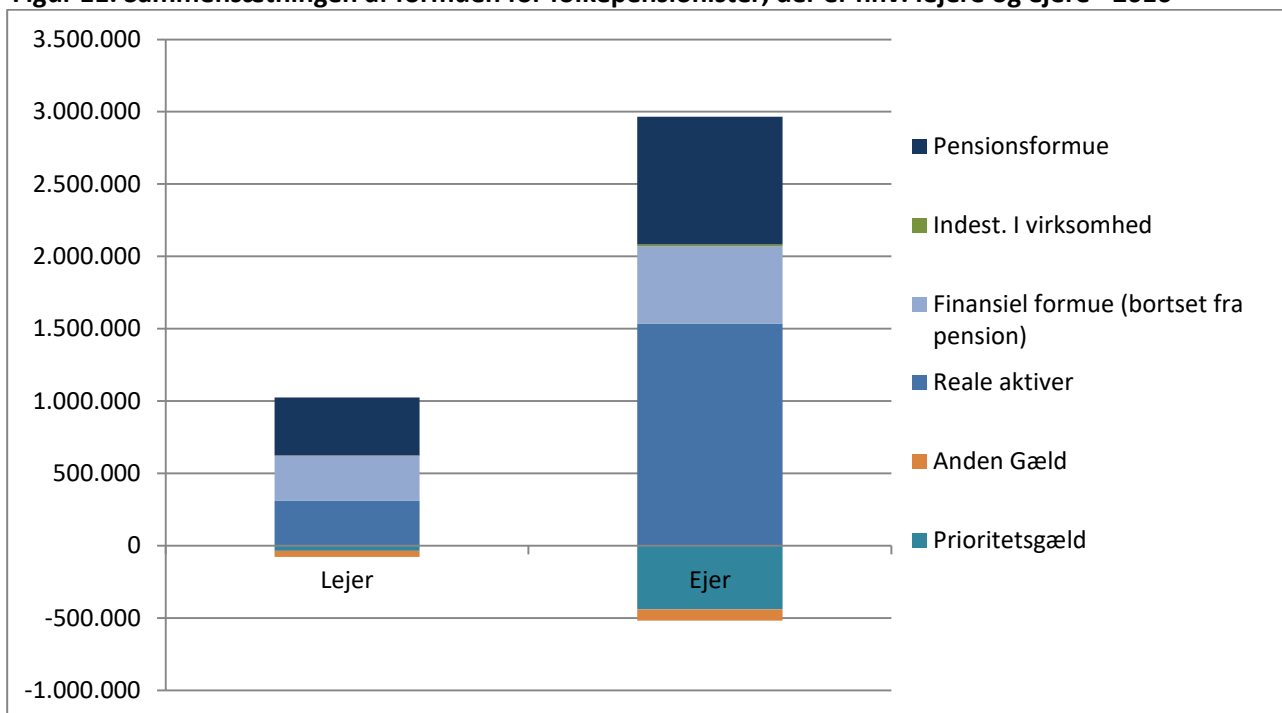
Kilde: Som figur 3. Bemærk at andelsboliger indgår som lejere, og værdien af andelen indgår i formue for beboere i andelsboligforeninger, uanset om beboeren er andelshaver eller lejer. Andelsboligforeningens gæld er ikke fratrukket den enkelte andelshavers anden.

Tabel 3.b Pensionisternes formue opdelt på alder og lejer/ejer – 2016

	65-69-årige	70-74-årige	75-79-årige	80+årige
		Gennemsnitlig formue afrundet til hele 1.000 kr.		
Lejer	1.174.000	1.016.000	863.000	1.595.000
Ejer	2.737.000	2.518.000	2.227.000	4.389.000
Andre	1.485.000	1.896.000	1.395.000	2.167.000
Alle udlejningsforhold	2.237.000	1.978.000	1.625.000	2.712.000

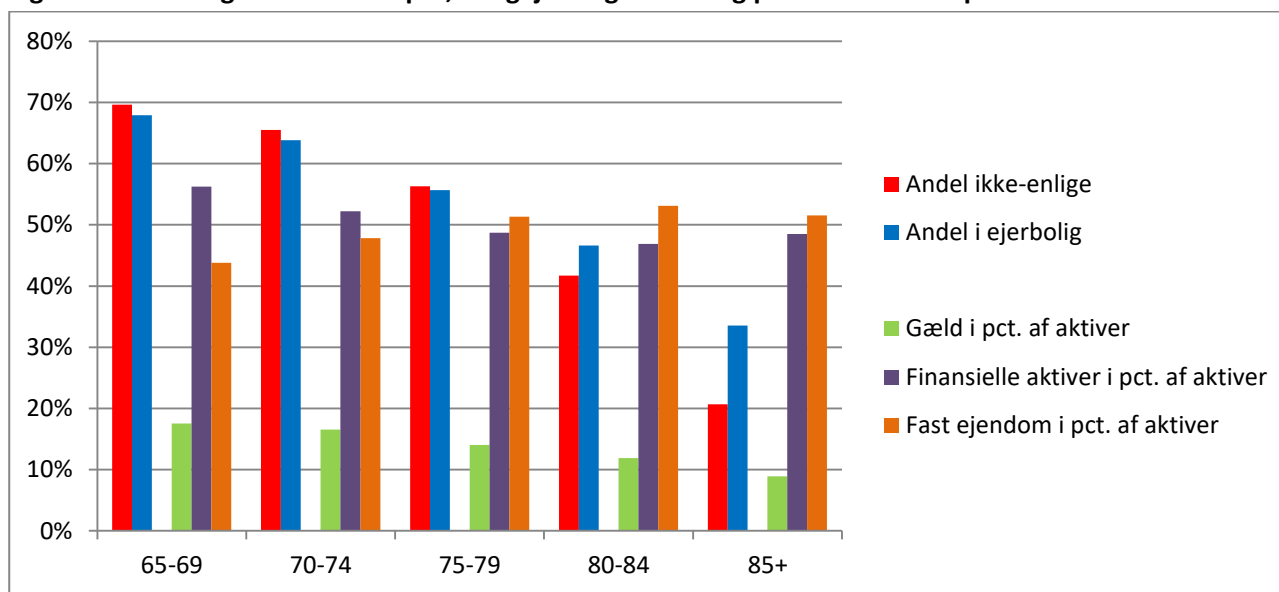
Kilde: Som tabel 3.

Figur 11. Sammensætningen af formuen for folkepensionister, der er hhv. lejere og ejere - 2016



Kilde: Som figur 3.

Figur 12. Udviklingen i andele af par, boligejere og aktiver og passiver for folkepensionister – 2016



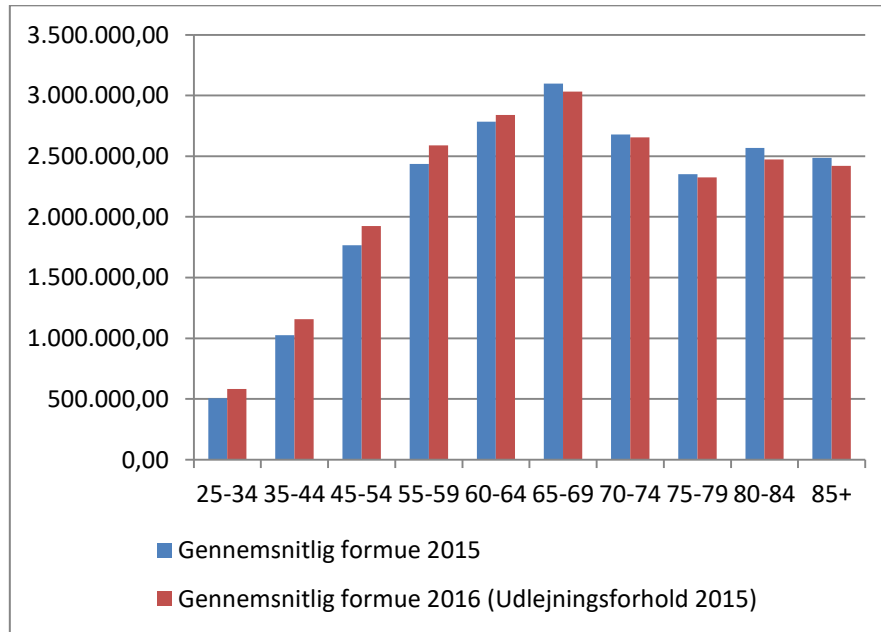
Kilde: som figur 3. Gæld, finansielle brutto-aktiver og fast ejendom er opgjort i procent af brutto-aktiver, dvs. aktiver inklusiv fast ejendom og pensionsformue.

Tabel 5. Ændring i gennemsnitlig formue fra 2015 til 2016 for samme familier

	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75+	Alle
	Gennemsnitlig ændring i formue pr. person						
Lejer-Lejer							
Samlet formue	55.532	77.327	82.336	63.475	-12.857	-27.523	45.290
Finansiell formue	20.403	57.209	66.480	54.447	-16.111	-16.255	30.665
Ejer-Ejer							
Samlet formue	80.328	133.297	158.781	107.547	-44.555	-40.353	86.137
Finansiell formue	15.028	71.701	112.242	87.597	-57.839	-60.683	47.252
Lejer-Ejer							
Samlet formue	151.620	133.297	158.781	370.453	1.690.306	558.417	270.348
Finansiell formue	-698.339	71.701	112.242	-203.655	1.231.581	-69.126	-545.350
Ejer-Lejer							
Samlet formue	-15.997	-19.321	-19.914	-127.816	-313.987	-332.511	-130.596
Finansiell formue	216.385	700.372	819.837	724.325	654.365	502.980	578.309

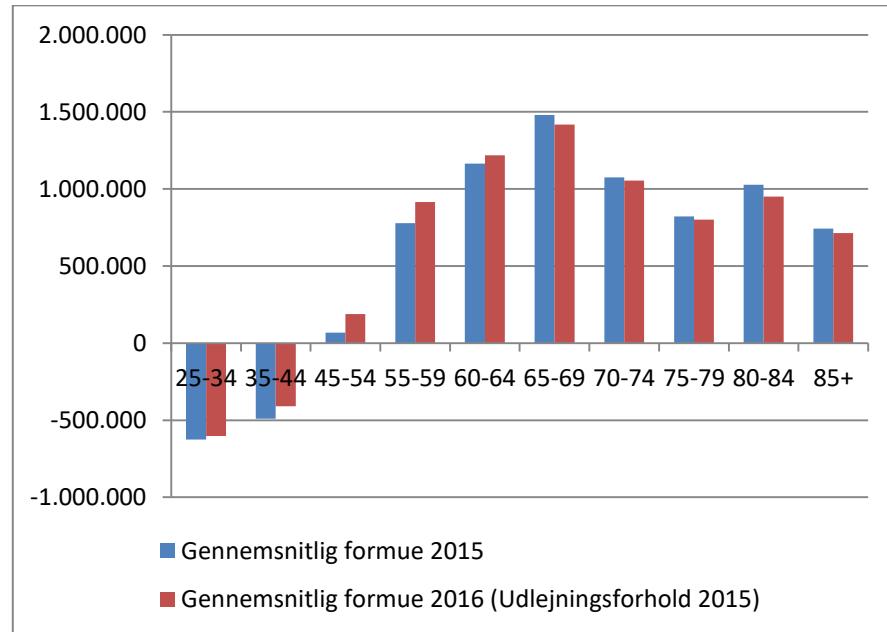
Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks register for formue og gæld. Lejere og ejere er defineret ud fra udlejningsforhold for bopælen i 2015. Nettoformue er opgjort som alle aktiver (inklusive pensionsformue) minus passiver. Finansiell formue er nettoformuen fratrukket reale aktiver. Bemærk, at der er tale om en stikprøve, med et reaktivt lille antal observationer i nogle grupper. Det kan betyde, at den viste udvikling ikke svarer til udviklingen for den fulde population.

Figur 14.a Gennemsnitlig formue i 2015 og 2016 for ejere - Samme familier



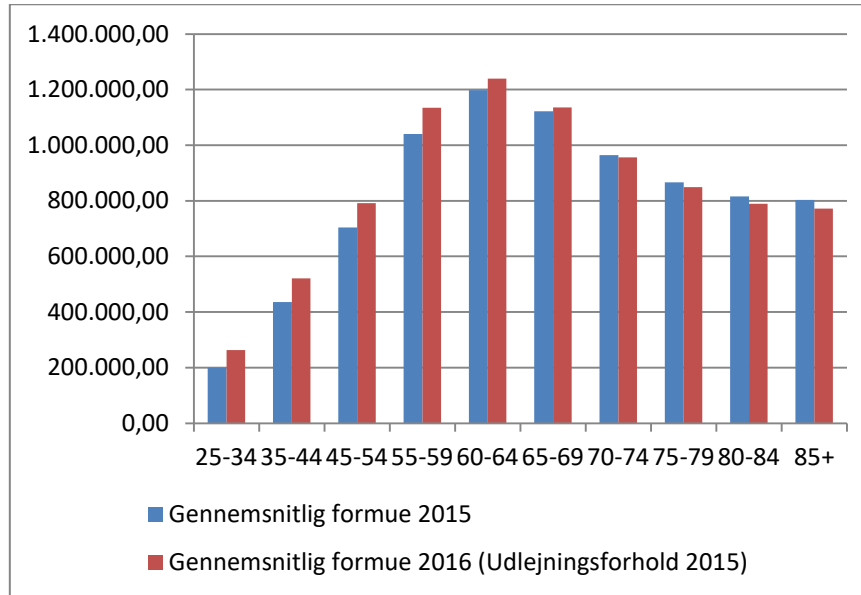
Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks register for formue og gæld. Lejere og ejere er defineret ud fra udlejningsforhold for bopælen i 2015. Nettoformue er opgjort som alle aktiver (inklusive pensionsformue) minus passiver.

Figur 14.b Gennemsnitlig finansiel formue i 2015 og 2016 for ejere - Samme familier



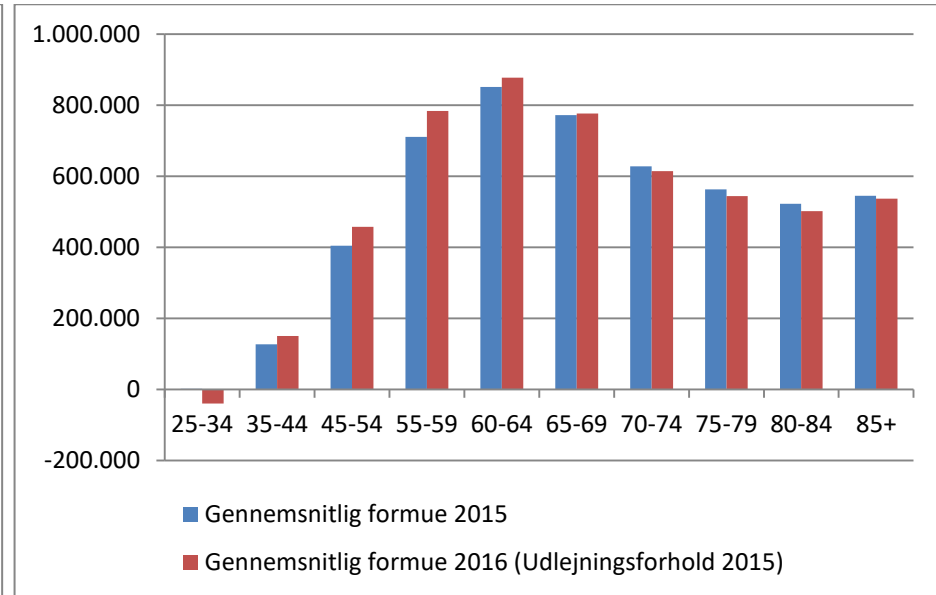
Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks register for formue og gæld. Lejere og ejere er defineret ud fra udlejningsforhold for bopælen i 2015. Finansiel nettoformue er opgjort som alle aktiver (inklusive pensionsformue) minus fast ejendom (Reale aktiver) minus passiver.

Figur 15.a Gennemsnitlig formue i 2015 og 2016 for lejere - Samme familier



Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks register for formue og gæld. Lejere og ejere er defineret ud fra udlejningsforhold for bopælen. Nettoformue er opgjort som alle aktiver (inklusive pensionsformue) minus passiver.

Figur 15.b Gennemsnitlig finansiel formue i 2015 og 2016 for lejere - Samme familier



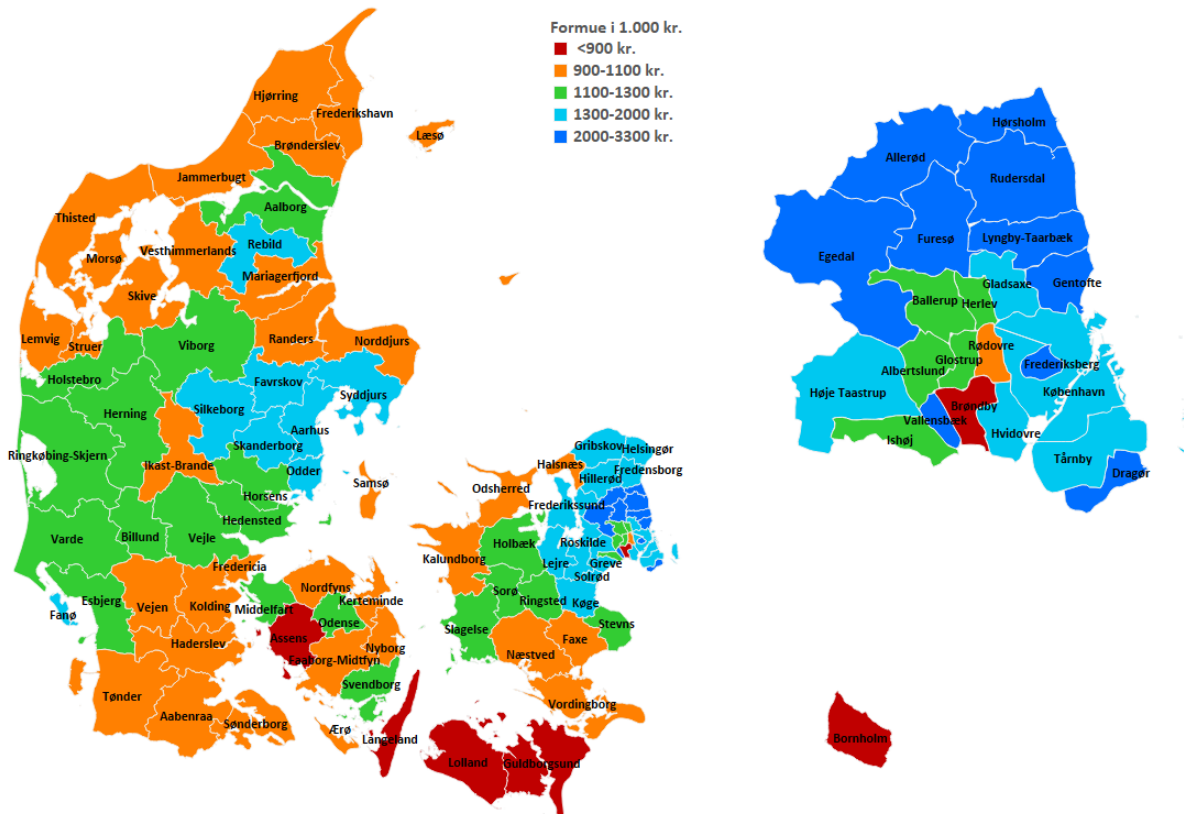
Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks register for formue og gæld. Lejere og ejere er defineret ud fra udlejningsforhold for bopælen. Finansiell nettoformue er opgjort som alle aktiver (inklusive pensionsformue) minus fast ejendom (Reale aktiver) minus passiver.

Table 4. Municipalities divided by highest and lowest median wealth – 2016

Kommuner med størst medianformue	Medianformue i kr.	Kommuner med mindst medianformue	Medianformue i kr.
Alle folkepensionister			
Rudersdal	3.276.281	Lolland	686.665
Gentofte	3.267.336	Brøndby	717.347
Hørsholm	2.734.559	Langeland	835.831
Dragør	2.676.825	Assens	869.930
Allerød	2.540.275	Guldborgsund	882.359
Folkepensionister - Ejer			
Gentofte	5.295.495	Lolland	946.647
Rudersdal	4.422.679	Langeland	1.061.078
Frederiksberg	4.371.061	Ærø	1.110.918
Lyngby-Taarbæk	4.246.591	Læsø	1.118.578
Hørsholm	3.888.879	Bornholm	1.149.203
Folkepensionister - Lejer			
Frederiksberg	1.378.798	Læsø	190.280
Gentofte	1.276.056	Lolland	207.794
København	890.375	Samsø	239.660
Egedal	851.318	Langeland	243.729
Hørsholm	824.501	Nordfyns	285.411

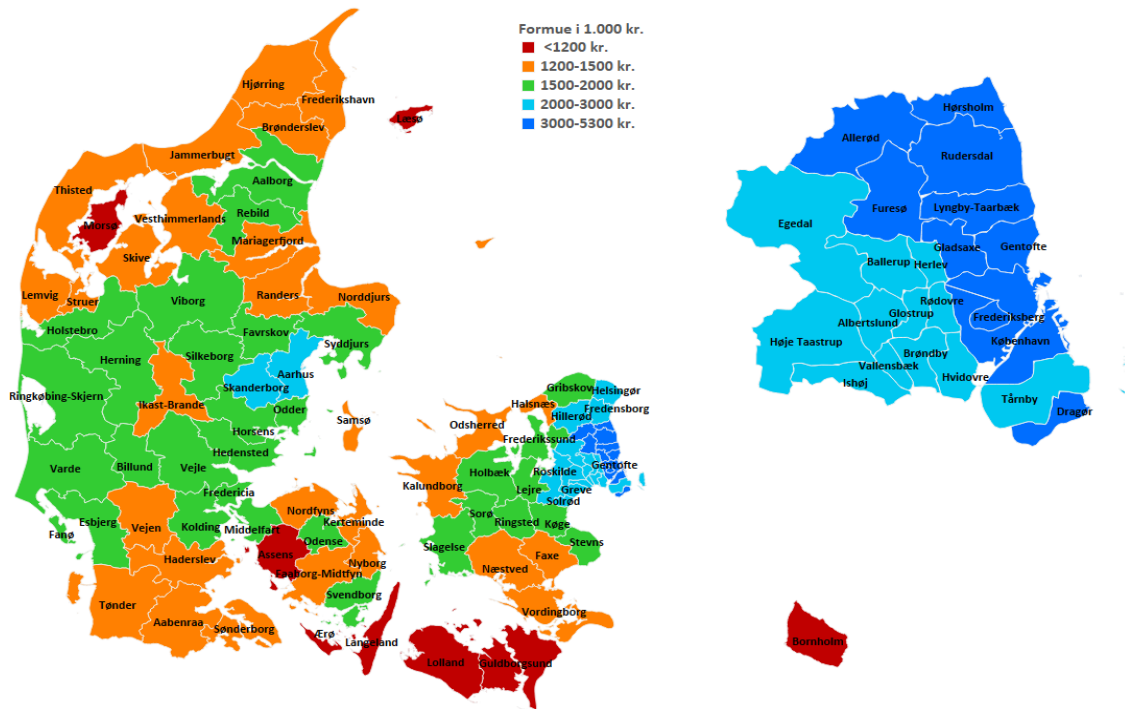
Kilde: 30 % stikprøve fra Danmarks Statistiks register for formue og gæld. Opgørelsen omfatter alle folkepensionister, der var fyldt 65 1. januar 2015, og som var i live ved udgangen af 2015. Formuen er opgjort som aktiver minus (inklusive pensionsformue) passiver. Formuen for par er opgjort samlet og fordelt med halvdelen til hver.

Kort 1. Median formue pr. kommune for pensionister



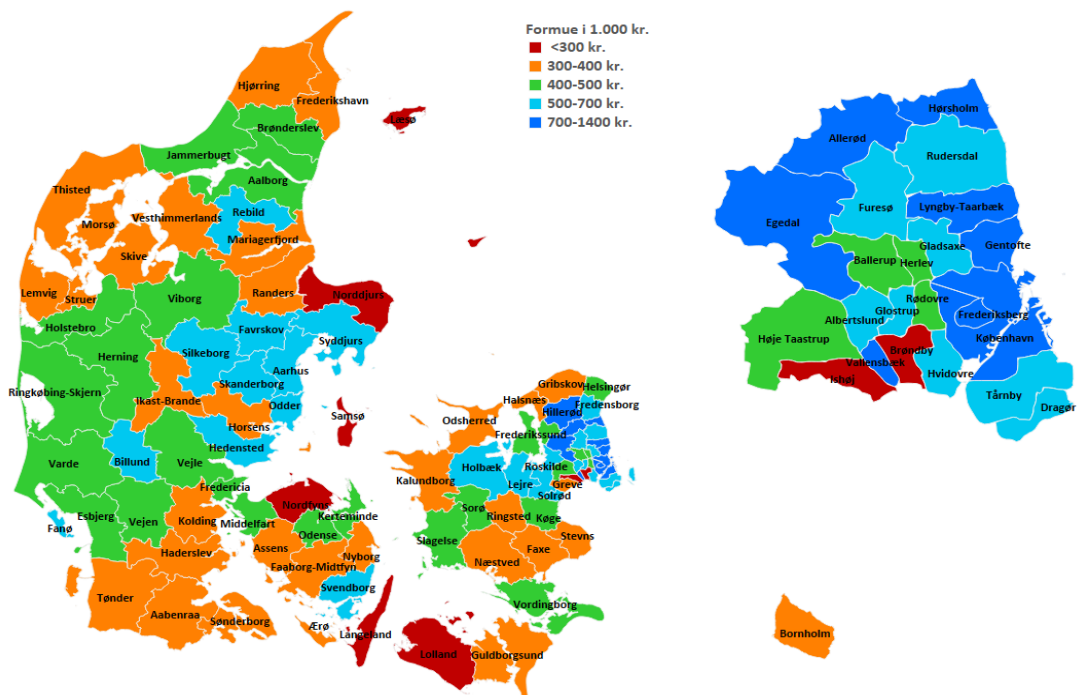
Kilde: Som figur 3. Kommuner markeret med grøn er kommuner, hvor median formuen ligger omkring medianformuen for hele landet på 1.248.597 kr.

Kort 2. Median formue pr. kommune for pensionister – Ejere



Kilde: Som figur 3. Kommuner markeret med lys hhv. mørk grøn er kommuner, hvor medianformuen for ejere ligger lidt under hhv. lidt over medianformuen for ejer i hele landet på 1.824.954 kr.

Kort 3. Median formue pr. kommune for pensionister – Lejere



Kilde: Som figur 3. Kommuner markeret med lys hhv. mørk grøn er kommuner, hvor medianformuen for lejere ligger lidt under hhv. lidt over medianformuen for lejere i hele landet på 490.344 kr.